

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ

Затверджено
на засіданні Вченої ради НМетАУ
Протокол № 4 від 04.05. 2019
Голова Вченої ради, проф., чл.-кор. НАНУ

_____ О.Г. Величко

ПРОГРАМА
атестаційного екзамену
з теорії та практики перекладу з першої іноземної мови
(англійської) за спеціальністю 035 Філологія
Спеціалізація: 035.041 Германські мови і літератури
(переклад включно), перша - англійська
Освітньо-професійна програма: Переклад з англійської мови
Освітній рівень: Перший бакалаврський

Голова

навчально-методичної комісії НМетАУ
з Філології _____ В.В. Прутчикова
« 27 » лютого 2019 р.

Дніпро НМетАУ 2019

Програма атестаційного екзамену з теорії та практики перекладу з першої іноземної мови (англійської) за спеціальністю 035 Філологія, Спеціалізація: 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, Освітньо-професійна програма: Переклад з англійської мови, Освітній рівень: Перший бакалаврський / Укл.: В.В. Прутчикова, Л.М. Піддубна. – Дніпро: НМетАУ, 2019. – 21 с.

Рецензенти: Ковальова Я.В., канд. філол. наук, доц. (ДНУ ім. О.Гончара)
Павленко Л.В., канд. філол. наук, доц. (ДРІДУ НАДУ)

Програму затверджено на засіданні кафедри перекладу та іноземних мов
Протокол № 5 від 21.01. 2019 р. Завідувачка кафедри _____ В.В. Прутчикова

Програму внесено рішенням Навчально-методичної комісії НМетАУ з
Філології від 27.02. 2019 р. Протокол № 3.

Програма атестаційного екзамену визначає загально-професійні і спеціалізовано-професійні компетентності та результати навчання випускників, які підлягають оцінюванню відповідно до Освітньо-професійної програми «Переклад з англійської мови» підготовки фахівця за спеціальністю 035.041 Філологія, першого бакалаврського освітнього рівня.

**ПРОГРАМА
АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
З ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ПЕРЕКЛАДУ З ПЕРШОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
(АНГЛІЙСЬКОЇ)**

1. Загальні положення

Державна атестація випускників Національної металургійної академії України з теорії та практики перекладу першої іноземної мови є підсумковою формою перевірки і оцінки науково-теоретичної та практичної підготовки студентів факультету перекладачів освітньої кваліфікації “Бакалавр філології”. Для проведення атестаційного екзамену та захисту випускних кваліфікаційних робіт організується державна екзаменаційна комісія у складі голови та членів комісії. Комісія створюється щорічно.

До атестаційного екзамену та до захисту випускних кваліфікаційних робіт допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану.

Програма атестаційного екзамену з теорії та практики перекладу першої іноземної мови розрахована на студентів, які закінчують Національну металургійну академію України за денною (стаціонарною) формою навчання (спеціальність 035 Філологія, освітня кваліфікація – “Бакалавр філології”).

2. Вимоги до знань та умінь, які мають продемонструвати студенти на атестаційному екзамені з теорії та практики перекладу з першої іноземної мови (англійської)

Атестаційний екзамен з теорії та практики перекладу з першої іноземної мови має на меті перевірку і оцінку мовної, комунікативної, країнознавчої та перекладацької компетенції студентів, наявності у них знань основ теорії перекладу та вмінь реалізувати ці знання при здійсненні перекладу писемного тексту, оскільки ці види роботи складають основу майбутньої професійної діяльності студентів.

На атестаційному екзамені студенти-випускники повинні продемонструвати вільне володіння навичками та вміннями перекладацького аналізу тексту з іноземної на українську мову на базі лексичного тематичного мінімуму, передбаченого програмними вимогами.

Випускники спеціальності 035 Філологія гуманітарного факультету НМетАУ повинні володіти орфоепічною, лексичною та граматичною нормами першої іноземної та української мов, вміти правильно реалізовувати ці норми в різних видах мовленнєвої діяльності, володіти практичними знаннями, навичками та вміннями, необхідними для роботи перекладача письмового тексту.

Головною вимогою атестаційного екзамену до рівня теоретичних знань студентів є володіння ними сукупністю сучасних наукових підходів щодо здійснення перекладу, лексичної та граматичної системи української та іноземної мови. Відповідь студента-випускника з теоретичних аспектів перекладу повинна підтвердити достатньо повне знання сучасного стану перекладознавства, загальної проблематики мовознавства, яка має відношення до процесу перекладу, а також історичних аспектів розвитку перекладознавства в Україні та за її межами.

Атестаційний екзамен складається в кінці ХУІ семестру всіма студентами випускних груп і перевіряється комісією, склад якої затверджується випускною кафедрою. Результати письмового іспиту оформлюються відповідними документами з атестації студентів. Перевірені письмові роботи зберігаються до закінчення атестаційних екзаменів на відповідних кафедрах.

3. Анотація та ключові питання до атестаційного екзамену з теорії та практики перекладу з першої іноземної мови (англійської) за першим бакалаврським освітнім рівнем

Екзамен з теорії та практики перекладу першої іноземної мови (англійської) має на меті перевірку і оцінку мовної, комунікативної, країнознавчої та перекладацької компетенції випускників, наявності у них знань з мовознавства, основ теорії перекладу та вмінь реалізувати ці знання при здійсненні завдань на перевірку рівня засвоєння лексичного та граматичного матеріалу.

Успішне виконання завдань потребує знання та розуміння наступного теоретичного матеріалу.

*Питання з курсу теоретичних предметів англійської мови,
її фонетичної, лексичної, граматичної будови та історії формування*

Перелік питань з порівняльної граматики англійської та української мов

1. Stylistic and phraseological differences in analytic and synthetic languages

2. Morphological and functional differences in analytic and synthetic languages
3. The role of subject in synthetic and analytic languages
4. The verb “to be”, its functions in the Ukrainian and English languages
5. The verb “to have”, its functions in the Ukrainian and English languages
6. The way of expressing “present” tenses in the Ukrainian and English languages
7. The way of expressing “past” tenses in the Ukrainian and English languages
8. The way of expressing “future” tenses in the Ukrainian and English languages

Перелік питань з історії англійської мови

1. Periods in the history of the English language. The Old English period. General characteristic.
2. The Old English alphabet and pronunciation. Grimm’s law.
3. The Old English noun. Categories.
4. Verb in the Middle English. The changes in various classes of the Middle English verb. Its categories.
5. The Middle English noun. Rise of the article.
6. Pronouns in the Middle English.
7. The verb in the Early New English.

Перелік питань з порівняльної лексикології англійської та української мов

1. The principal productive ways of word-building in English and Ukrainian.
2. Main kinds of informal and formal words.
3. Principal characteristics of:
  - a) stylistically neutral words;
  - b) stylistically-marked words.
4. The main groups of borrowings in the English and Ukrainian languages.
5. The process of development and change of meaning of words: broadening and narrowing; degradation and elevation.
6. The main characteristics and classification of synonyms, antonyms, homonyms, paronyms.
7. The main figures of speech in English and Ukrainian.

8. The main principles for classifying phraseological units. Vinogradov's classification system.

Перелік питань з порівняльної стилістики англійської та української мов

1. Define the functional style and speak about the functional styles you know.
2. Stylistic Classification of the English Vocabulary.
3. Speak about the common and different features of the metaphor, metonymy and irony. Give your examples.
4. Speak about stylistic devices based on the interrelation of logical and emotional meanings – oxymoron, zeugma and pun. Give your examples.
5. Semantic and structural types of epithets. Give your examples
6. Define understatement and hyperbole. Recollect and give cases of vivid original hyperboles or understatements
7. Speak about different types of stylistic repetition and inversion. Give your examples.
8. Enumerate various types of connecting syntactical units. Speak about different kinds of climax. Give your examples.

Перелік питань з теоретичної та практичної фонетики

1. Phonetics as a branch of linguistics.
2. Organs of speech.
3. Articulation of phonemes in the connected speech.
4. Styles of Oral English. Reduction. Assimilation.
5. Modification of sounds in connected speech.
6. Variants of English vowels.
7. Variants of English consonants.
8. Word-stress. Syllables and syllable division.
9. Sentence stress.
10. Tempo and rhythm as a component of intonation.
11. Intonation. Tune and melody.
12. Sense-group or syntagm.
13. Graphical presentation of intonation.
14. Emphatic intonation.

15. Tune and melody of Emphatic intonation.

4. Структура екзаменаційних завдань

3.1. Завдання з дисциплін, що формують загальні професійні компетентності зі спеціальності (напряму підготовки)

I-й блок, який складається з **25** питань, оформлено у закритій тестовій формі і спрямовано на перевірку знань випускників про мову, історію розвитку та періодизацію англійської мови; про основні проблеми лексикології, стилістики, фонетики, граматики англійської та української мов. Разом з тим перевіріці підлягають навички аналізу інформації та вміння обирати правильну відповідь із запропонованих варіантів. Даний блок представлено матеріалом, вивченим за 4 роки навчання, що відповідає теоретичному наповненню циклу професійної підготовки бакалаврів. Завдання даного блоку оформлено у закритій тестовій формі, що потребує від випускників максимальної уваги і зосередження при виконанні (див. Додаток 1).

3.2. Завдання з дисциплін, що формують професійні компетентності з освітньої програми (фахового спрямування)

II-й блок складається з 2 завдань, що мають форму відкритого типу, які спрямовані на перевірку рівня сформованих навичок адекватного перекладу з англійської мови на українську оригінальної літератури технічного, науково-популярного та суспільно-політичного характеру. Дані завдання мають на меті перевірити знання мовного матеріалу з металургійної, економічної та суспільно-політичної тематики, вміння згортати інформацію, скорочувати тексти та складати анотації. Перевіріці підлягають практичні знання студентів-випускників і, безпосередньо, рівень сформованості навичок у відтворенні особливостей і адекватної передачі змісту текстів (речень, мовних явищ) однієї мови засобами іншої. Даний блок представлено матеріалом, вивченим за 4 роки навчання, що відповідає практичному (лексичному, граматичному) наповненню циклу професійної підготовки бакалаврів (див. Додаток 1).

5. Критерії оцінювання відповідей

Атестаційний екзамен з теорії і практики перекладу з англійської мови – це комплексний письмовий іспит, який складається з 25 завдань закритого типу та 2 завдань відкритого типу і оцінюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання ECTS	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5, 0 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
B	ДОБРЕ – вище середнього рівня лише з кількома помилками	4, 5 (добре)	$82 \leq RD < 89$
C	ДОБРЕ – в загальному правильна робота з певною кількістю помилок		$74 \leq RD < 81$
D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3, 5 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
E	ЗАДОВІЛЬНО – виконання задовольняє мінімальні критерії		$60 \leq RD < 63$
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО - можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	1 (незадовільно)	$RD < 35$

I-й блок оформлено у закритій тестовій формі і спрямовано на перевірку знань з теорії фонетики, лексикології, стилістики, граматики, історії англійської мови. I-й блок складається з 25 тестових завдань, правильна відповідь на кожне з яких оцінюється в 1 бал, що в сумі при правильному виконанні усіх складових приносить 25 балів за даний блок. Виконуючи завдання випускник має продемонструвати:

вміння вибрати правильну відповідь із запропонованого переліку;

вміння підібрати правильну відповідь керуючись контекстуальною ситуацією та граматичним і лексичним наповненням;

вміння зосередитись та максимально об'єктивізувати набуті теоретичні та практичні знання.

II-й блок складається з 2 завдань відкритого типу, а саме: перекладу англійського науково-технічного тексту металургійної тематики (обсяг тексту –

1500-2000 друкованих знаків) та анотації англomовного тексту суспільно-політичного характеру українською та англійською мовами (обсяг тексту – 1500-2000 друкованих знаків).

Завдання мають на меті перевірку знань та умінь студентів з практики перекладу англійської мови та лексичної складової мови (40 балів – друге завдання, 35 балів – третє завдання, отже вони приносять у сумі 75 балів).

Дані завдання мають на меті перевірити знання мовного матеріалу з металургійної, економічної та суспільно-політичної тематики, вміння згортати інформацію та складати анотації. Вони потребують вміння:

адекватного перекладу з англійської мови на українську оригінальної літератури технічного характеру;

вибирати ключову інформацію;

перегрупувати інформацію відповідно до цільового завдання і логіки питання;

зосередитись та максимально об'єктивізувати набуті теоретичні та практичні знання.

За виправлення, допущені в роботі, знімаються бали. Розрахунок відбувається наступним чином: за 5 виправлень знімається один бал.

Список рекомендованої літератури

1. Виноградов, В. В. Стилистика. Теория поэтической речи. Поэтика [Текст] / В.В. Виноградов. - М.: Просвещение, 1963. – 357 с.
2. Ермолович, Д. И. Основы профессионального перевода [Текст] / Д. И. Ермолович. – М. : Высшая школа, 1996. – 241 с.
3. Федоров, А. В. Принцип адекватности перевода и его значение для методики преподавания иностранных языков [Текст] / А. В. Федоров // Вопросы методики преподавания иностранных языков : [сб. науч. тр.]. – М., 1958. – с. 200-211.
4. Борисова, Л. И. Лексические закономерности научно-технического перевода [Текст] / Л. И. Борисова. – М. : Международные отношения, 1988. – 317 с.
5. Комиссаров, В. Н. Лингвистика перевода [Текст] / В. Н. Комиссаров. – М.: Наука, 1980. – 351 с.
6. Стрелковский, Г. М. Научно-технический перевод [Текст] / Г. М. Стрелковский. – М. : Просвещение, 1980. – 293 с.
7. Виноградов, В. В. Введение в переводоведение [Текст] / В. В. Виноградов – М. : Ладомир, 2001. – 464 с.
8. Кауфман, С. И. Некоторые особенности стиля американской технической литературы [Текст] / С. И. Кауфман. - М. : Учпедгиз, 1960. – 305 с.
9. Швейцер, А. Д. Теория перевода: статус, проблемы, аспекты [Текст] / А. Д. Швейцер. – М. : Наука, 1988. – 236 с.
10. Скороходько, Э. Ф. Вопросы перевода английской технической литературы (перевод терминов) [Текст] / Э. Ф. Скороходько. – Киев : Изд. КГУ, 1960. – 274 с.
11. Рецкер, Я. И. Пособие по переводу с английского языка на русский [Текст] : в 2 ч. Ч. 1. Лексико-фразеологические основы перевода / Я. И. Рецкер. – М. : Наука, 1960. – 388 с.

- 12.Ванников, Ю. В. Виды научно-технического перевода: общая характеристика, функции, основные требования [Текст] / Ю. В. Ванников. – М. : Высшая школа, 1988. – 239 с.
- 13.Морозов, М. М. Техника перевода научной и технической литературы с английского языка на русский [Текст] / М. М. Морозов. – М. : Наука, 1964. – 362 с.
- 14.Кауфман, С. И. Специфика перевода технического текста [Текст] / С. И. Кауфман. – М. : Просвещение, 1967 – 213 с.
- 15.Львовская З.Д. Теоретические проблемы перевода [Текст] / З. Д. Львовская. – М. : Высшая школа, 1985. – 406 с.
- 16.Пумпянский, А. Л. Чтение и перевод английской научной и технической литературы. Лексика. Грамматика. Фонетика [Текст] / А. Л. Пумпянский. - М. : Наука, 1962. – 303 с.
- 17.Латышев, Л. К. Курс перевода: Эквивалентность перевода и способы ее достижения [Текст] / Л. К. Латышев. – М.: Учпедгизд., 1986. – 217 с.
- 18.Крупнов, В. Н. В творческой лаборатории переводчика [Текст] / В. Н. Крупнов. – М. : Межд. отношения, 1976. - 161 с.
- 19.Кудряшова, Л. М. Переводческая деятельность органов научно-технической информации [Текст] / Л. М. Кудряшова. – М. : Высшая школа, 1988. – 218 с.
- 20.Казакова, Т.А. Практические основы перевода [Текст] / Т. А. Казакова. – СПб : Изд-во Союз, 2001. – 316 с.
- 21.Сидер, Ф. Муки переводческие [Текст] / Флорин Сидер. – М. : Высшая школа, 1983. – 277 с.
- 22.Основы научно-технического перевода: Вопросы теории [Текст] / под ред. В. С. Степнова – М. : Наука, 1989. – 359 с.
- 23.Савинова, Е. С. Грамматические трудности при переводе английской научной литературы [Текст] / Е. С. Савинова. - М.: Изд-во МГУ, 1967. – 412с.

- 24.Ванников, Ю. В. Типы научных и технических текстов и их лингвистические особенности [Текст] / Ю. В. Ванников. – М. : Международные отношения, 1984. – 331 с.
- 25.Ванников, Ю. В. Основные терминологические аспекты переводческой деятельности [Текст] / Ю. В. Ванников – М. : Международные отношения, 1984. – 257 с.
- 26.Перевод научно-технической литературы [Текст] : сб. науч. тр. / Под ред. В. Н. Герасимова. – М. : МГУ, 1976. – 142 с.
- 27.Лейчик, В.М. Лингвистические проблемы терминологии и научно-технический перевод [Текст] / В. М. Лейчик. – М. : Высшая школа,1989. – 291 с.
- 28.Лихтенштейн И. С. Редактирование научной книги [Текст] / Е. С. Лихтенштейн. - М. : Ладомир, 2000. – 217 с.
- 29.Бреус, Е. В. Теория и практика перевода с английского языка на русский [Текст] / Е. В. Бреус. - М. : Ладомир, 2001 – 349 с.
- 30.Пронина, Р.Ф. Пособие по переводу английской научно-технической литературы [Текст] / Р. Ф. Пронина. – М. : Высшая школа, 1965. – 484 с.
- 31.Пыриков, Е. Г. Коммуникативные аспекты перевода и терминология [Текст] / Е. Г. Пыриков. – М. : Международные отношения, 1992. – 183 с.
- 32.Арнольд, И.В. К вопросу о переводе технической литературы [Текст] / И. В. Арнольд. – М. : Советская наука, 1952. – 317 с.
- 33.Оболенская, Ю.Л. Диалог культур и диалектика перевода [Текст] / Ю. Л. Оболенская. - М. : Оникс, 1998 – 171 с.
- 34.Вейзе А.А. Перевод технической литературы с английского языка на русский [Текст] / А. А. Вейзе, Н. Б. Киреев, К. Д. Мирончиков. – Мн.: Аверсэв, 1997. – 367 с.
- Система перевода текста PROMT Internet [Текст]: руководство пользователя. – СПб.: ПРОМТ, 1999. – 531 с.
35. Рябцева, Н. К. Информационные процессы и машинный перевод [Текст] / Н. К. Рябцева. - М. : Наука, 1986. – 209 с.

36. Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования. – М.: Наука, 1983. – 139 с.
37. Корунець І.В. Принципи і способи передачі українських особових і географічних назв англійською мовою / Мовознавство, №3 (159), травень-червень, 1993. – С. 14-16.
38. Корунець І.В. Нарис з історії західноєвропейського та українського перекладу. – Київ: КДЛУ, 2000. – 86 с.
39. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу. – Вінниця: Нова книга, 2003. – 448 с.
40. Пумпянский А.П. Введение в практику перевода научной и технической литературы на английский язык. – М.: Наука, 1981. – 343 с.
41. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика. – М.: Междунар. отношения, 1974. – 216 с.
42. Англо-русский политехнический словарь / Под ред.: А.Е.Чернухина. – М.: Сов. энциклопедия, 1971. – 672 с.
43. Англо-український словник: у 2-х т. / Уклад.: М.І.Балла. – Київ: Освіта, 1996. – 752, 712 с.
44. Баранцев К.Т. Англо-український фразеологічний словник. – Київ: Знання, 2005. – 1056 с.
45. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В.Т.Бусел. – Київ, Ірпінь: ВТФ “Перун”, 2002. – 1440 с.
46. Гиляревский Р.С., Старостин Б.А. Иностранные имена и названия в русском тексте: Справочник. – М.: Высш. школа, 1985. – 303 с.
47. Новый большой англо-русский словарь: в 3-х т. / Ю.Д.Апресян, 14. 14. Медникова Э.М., Петрова А.В. и др. – М.: Рус. яз., 1993-1994.
48. Знаменская Т.А. Стилистика английского языка: Основы курса.-М.: КомКнига, 2006.
49. Арнольд И.В. Стилистика. Современный английский язык – М.: «Флинта» 2002 .

50. Федоров А.В. Основы общей теории перевода. – М.: Высш. школа, 1983. – 303 с.
51. Програма державного іспиту з теорії та практики перекладу першої іноземної мови для факультету перекладачів (освітньо-кваліфікаційний рівень “Бакалавр”, кваліфікація “Філолог”) / Укл.: Л.А.Долгополова, Л.С.Лемешко, С.Є.Максимов, В.М.Тягловська, Г.В.Чеснокова. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2005. – 18 с.

НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ

ЕКЗАМЕНАЦІЙНЕ ЗАВДАННЯ
атестаційного екзамену за ступенем «бакалавр»
зі спеціальності 035 Філологія
з дисципліни
« Практика перекладу першої іноземної мови (англійської)»

Варіант №

I. Завдання з дисциплін, що формують загальні професійні компетентності зі спеціальності:

Choose the correct answer:

1. The lexico-grammatical category of definiteness / indefiniteness find its linguistic expression in the:

- A) articles;
- B) nouns;
- C) adjectives, and adverbs;
- D) verbss.

2. The category of case comprises in Ukrainian:

- A) nouns, pronouns, adjectives and numerals;
- B) nouns, pronouns. adjectives;
- C) adjectives, and adverbs;
- D) nouns, pronouns and adverbs.

3. Degrees of comparison in English and Ukrainian languages may be expressed:

- A) synthetically and analytically;
- B) analytically;
- C) synthetically;
- D) other ways.

4.Compression represents_____which is closely connected with reduction and with the secondary predication complex.

- A) a syntactic process;
- B) a grammatic process;
- C) a linguistic process;
- D) a contrastive process.

5. Suppletivity as a means of grammatical expression is observed:

- A) in words, word-forms and morpheme;
- B) in words and word-forms;
- C) in morphemes;
- D) in morphemes and word-forms.

6. The OE pronoun *ðū* refers to:

- A) the Indefinite pronouns;
- B) the Demonstrative pronouns;
- C) the Personal pronouns;
- D) the Definite pronouns.

7. Diphthongization after palatal consonants is illustrated in the line:

- A) *namnian* – *nemnan*;
- B) *eald* – *ieldra*;
- C) *skaggwon* – *scēawian*;
- D) *cild* – *child*.

8. The Middle English can be generally described as a mixture of :

- A) English and Germanic dialects;
- B) English and Norman;
- C) English and Latin;
- D) English and Scandinavian.

9. The definite article arose from:

- A) the numeral;
- B) the demonstrative pronoun;
- C) the noun;
- D) the definite pronoun.

10. In which line the sound [l] is lost in combinations before *k, m, f, v*:

- A) *wolf, elf*;
- B) *helm, elm*;
- C) *talk, walk*;
- D) *resolve, dissolve*.

11. The introduction of the term “Received Pronunciation” is usually credited to :

- A) I.O. Baudouin de Courtenay;
- B) Daniel Jones;
- C) Vilem Matesius;
- D) Roman Jakobson.

12. The function of the ... consists in the role as a vibrator set in motion by the air-stream sent by the lungs:

- A) trachea;
- B) vocal cords;
- C) glottis;
- D) larynx.

13. Organs of speech which take an active part in the articulation of sounds :

- A) wind – pipe, pharyngeal cavity, nasal cavity;
- B) back of the tongue, lips, uvula, vocal cords, soft palate;
- C) hard palate, teeth, alveolae ;
- D) teeth, lips, mouth, hard palate .

14. Passive organs of speech are :

- A) back of the tongue, uvula, vocal cords, lips, soft palate;
- B) hard palate, alveolae, teeth;
- C) wind – pipe, nasal cavity, pharyngeal cavity;
- D) soft palate, hard palate, lips, vocal cords .

15. The surface of the tongue for the purposes of phonetics can be divided into:

- A) the back, the front, the blade(the tip);
- B) velum, uvula, pharynx;
- C) alveolae, uvula, velum;
- D) the back, the middle part, the front, the blade(the tip).

16. The USA , the UNO are:

- a) acronyms;
- b) Latin abbreviations;
- c) clipping;
- d) shortened words.

17. The word “ballet” is:

- a) a partially assimilated borrowing;
- b) a completely assimilated borrowing;
- c) an unassimilated borrowing / a barbarism;
- d) a native word.

18. The word “chit-chat” is:

- a) an example of reduplication;
- b) an example of clipping;
- c) an example of sound interchange;
- d) an etymological doublet.

19. The word “mag” (magazine, magnum, magistrate) is:

- a) an acronym;
- b) a clipping;
- c) a spelling shortening;
- d) an abbreviation.

20. The words “heir-air” refer to:

- a) homographs;
- b) homonyms proper;
- c) paronyms;
- d) homophones.

21. An extract of the text which is interrupted by the appearance of the element that is unpredictable is:

- A) a stylistic context;
- B) a stylistic device;
- C) an image;
- D) an expressive means.

22. Marked member of stylistic opposition which has an invariant meaning and refers to the plane of the language is:

- A) a norm;
- B) an expressive means;
- C) a stylistic device;
- D) an image.

23. Graphons are:

- A) unusual, non-standard spelling of words showing the peculiarity in pronunciation;
- B) phonetic stylistic devices;
- C) lexical expressive means;
- D) letters.

24. A figure of speech that is the logical and psychological opposite of hyperbole is:

- A) meiosis;
- B) litotes;
- C) metonymy;
- D) metaphor.

25. Indicate the stylistic device in the following sentence. ...*she has a nose that is at least three inches too long.*

- A) litotes;
- B) simile;

- C) hyperbole;
- D) metonymy.

II. Завдання з дисциплін, що формують професійні компетентності з освітньої програми (фахового спрямування):

I. Translate the following text into Ukrainian.

Steelmaking

By the end of the 19th century the Thomas converter had left far behind the open-hearth furnace in terms of the scale of production and remained second only to its elder 'brother', the Bessemer converter. Since high-phosphorus iron ores carried a lower price, Thomas steel was cheaper to make than Bessemer or open-hearth steel. In terms of quality, however, open-hearth steel was better than that produced by the converter process because it contained a high percentage of nitrogen left over from blowing the metal with air. Phosphorus, too, sometimes let itself be felt. Because of this Thomas steel had many opponents, especially in the inventor's own country where the problem of phosphorus wasn't so acute as in, say, Germany. Indeed, Lloyd's, the society of underwriters in London, even raised the rates of insurance for the ships built from Thomas steel.

In the early 20th century, the open-hearth process came to the top of the list of steel-making processes, and the Thomas process was falling into the background. Doesn't it seem that Thomas's contemporaries were too much in a hurry when they hailed his services? The answer is 'No'. In the opinion of John Bernal, a prominent British scientist and public figure, the author of many books on the history of technology and the role of science in society, Thomas's invention was a scientific one from start to end. He also notes that Thomas's work set the standard for scientific research in manufacturing for the next century. The significance of Thomas's invention for metallurgy goes beyond the limits of the converter processes: the basic lining he proposed for the converter came to be used in the open-hearth furnace as well and made it more versatile and flexible. Quite logically, in the years that followed the inventor's death nearly all open-hearth furnaces switched to the basic process, leaving the acid process for a limited range of furnaces.

The turn of the century saw both a stiff competition between the open-hearth and converter processes, and the advent of another piece of steel-making plant which offered metallurgist an opportunity to produce steel of an extremely high quality. This piece of plant was the electric arc furnace. The flame that had been the sole owner of all rights in the smelting of metals faced a strong competitor—electric current.

II. Give the annotation of the following text in English and Ukrainian.

The destruction of the Amazon

If you travel to the dusty town of Novo Progresso, deep in the Amazon state of Para, you may meet a man by the name of James Dean. The Amazonian James Dean is no movie star. In fact, he is a young Brazilian soldier sent deep into the Amazon to fight the battle against illegal rainforest destruction.

The Brazilian Amazon is the world's largest tropical rainforest. Environmentalists believe that as much as 20 per cent of it has been destroyed, mostly since the 1970s. If the trend continues, they say, another 40 per cent could be lost by 2015. In recent years, however, there have been signs of hope, with the government beginning a new era. It is an era in which economic progress is seen to go hand in hand with conservation, an era of sustainable logging plans and partnerships between loggers and conservation groups.

The changes began in 2004, when the government started its anti-deforestation plan. This introduced a temporary ban on logging in key areas of the forest. After environmental activist Dorothy Stang was murdered in 2005, the government sent soldiers like James Dean to protect environmental inspectors at a series of anti-deforestation camps. If you believe the Brazilian government, the plan is working. In August, authorities announced that the destruction of the Amazon in 2006 fell to its lowest rate in nearly two decades. Between August 2005 and July 2006, around 14,100 square kilometres of Amazon forest were felled — a 25 per cent reduction compared to the previous 12 months.

"The numbers show that we are starting to take environmental governance seriously in one of the world's most important eco-systems," Marina Silva, the environment minister, said at a recent press conference in Brasilia, the country's capital.

Environmentalists agree that deforestation has slowed, but not because of government action. Marcelo Marquesini, a Greenpeace activist in the Amazon, for example, says it has to do with commodity prices dropping, which have made deforestation less profitable for soy farmers and cattle ranchers, the people behind much of the rainforest destruction. Now, however, with market prices rising, these activists fear a change back to the bad ways of the past.

"The presence of the army really did have some effect," said Marquesini. "However, two years later, the government has not managed to establish a presence in the region. When they go away, the people just come back."

In the meantime, in areas like Novo Progresso, the chainsaws continue to roar, and the trees continue to come down. Decio Luiz Motta, head of Novo Progresso's six-man anti-deforestation team, says progress was being made, but admitted that things weren't easy. After a recent crackdown on loggers in a nearby town, the owners of local petrol stations began to boycott the environmental inspectors. "How are my men supposed to work, with no petrol for their trucks?" Motta asked.

Even the loggers say deforestation figures are likely to rise in 2007. Agamenon da Silva Menezes, president of the Rural Workers Union in Novo Progresso,

laughed at the idea that a recent proposal by environmental groups to introduce a policy of "zero deforestation" by 2015 could succeed. That, he said, "is the biggest load of rubbish I have ever heard".